

Sygn. akt I PZ 32/14

POSTANOWIENIE

Dnia 4 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Roman Kuczyński

SSA Bohdan Bieniek (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa T. P.
przeciwko I. B. Spółce Akcyjnej w B.
o odszkodowanie i ustalenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 marca 2015 r.,
zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w B.
z dnia 10 września 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Powód, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 17 kwietnia 2014 r. Wartość przedmiotu zaskarżenia określił na kwotę 2.797,50 złotych.

Na wezwanie do uzupełnienia braku formalnego skargi przez wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia pełnomocnik powoda w piśmie procesowym z 11 sierpnia 2014 r. podał, że wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi kwota, która jest różnicą pomiędzy kwotą zasądzoną przez Sąd Rejonowy w B. w wyroku zapadłym w pierwszej instancji w sprawie ... 98/13, tj. kwotą 21.330,00 złotych, a kwotą

zasądzoną przez Sąd Okręgowy w B. w drugiej instancji, tj. 18.532,50 złotych. Różnica wynosi 2.797,50 złotych i stanowi wartość przedmiotu zaskarżenia.

Postanowieniem z 10 września 2014 r. Sąd Okręgowy w B. V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, odrzucił skargę kasacyjną powoda, stwierdzając, że zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna przysługuje w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest wyższa niż dziesięć tysięcy złotych. W sprawie powód (jego profesjonalny pełnomocnik) wyraźnie oznaczył wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę niższą niż minimalna kwota określona w powyższym przepisie. Stąd też Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji orzeczenia na mocy art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego wniósł w imieniu powoda jego pełnomocnik, zaskarżając je w całości, zarzucając naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie:

- art. 398² § 1 k.p.c., przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że przedmiotem skargi kasacyjnej jest jedynie prawo majątkowe o ustalonej wartości, podczas gdy przedmiotem zaskarżenia jest prawo niemajątkowe o niemożliwym do ustalenia w aktualnej chwili wymiarze majątkowym, tj. roszczenie o ustalenie istnienia stosunku pracy, a przez to zastosowanie ograniczenia, o którym mowa w art. 398² § 1 k.p.c., do sprawy o prawo niemajątkowe, dla którego ustawa nie przewiduje żadnego ograniczenia w postaci wartości przedmiotu sporu, nie jest zasadne.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

W uzasadnieniu zażalenia pełnomocnik powoda zwrócił uwagę, że przedmiotem zaskarżenia objęte są dwa roszczenia. Pierwsze z nich ma charakter majątkowy i jego wartość wynosi 2.797,50 złotych, drugie ma charakter niemajątkowy, a tym samym nie ma określonego wymiaru majątkowego. Na poparcie swego stanowiska odwołał się do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2006 r. w sprawie I PK 250/05, OSNP 2007 nr 11-12, poz. 156. W konsekwencji sprawy, które nie mają konkretnego wymiaru majątkowego, nie są objęte dyspozycją wskazanej w zażaleniu normy, a zatem skargę kasacyjną należy uznać za dopuszczalną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Argumentacja podniesiona w zażaleniu lekceważy dyspozycję art. 23¹ k.p.c. Zgodnie z przywołaną normą w sprawach o roszczenia pracowników dotyczące nawiązania, istnienia lub rozwiązania stosunku pracy wartość przedmiotu sporu stanowi, przy umowach na czas określony - suma wynagrodzenia za pracę za okres sporny, lecz nie więcej niż za rok, a przy umowach na czas nieokreślony - za okres jednego roku. Wykładnia tego przepisu nie pozostawia wątpliwości, że w każdej sprawie o ustalenie istnienia stosunku pracy możliwe jest oznaczenie wartości przedmiotu sporu (wartości przedmiotu zaskarżenia). Może to być dokonane z uwzględnieniem sumy spornego wynagrodzenia albo wynagrodzenia za okres jednego roku. Trudności z wyliczeniem tej wartości są pozorne. Zgłoszone roszczenie o ustalenie istnienia stosunku pracy zmierzało do ustalenia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy za określonym wynagrodzeniem. Sąd pierwszej instancji w wyroku uwzględniającym powództwo określił je na poziomie 7 110 złotych. Zmiana tego rozstrzygnięcia w toku postępowania odwoławczego zarysowała klarowną sumę pieniężną, która mogła stanowić podstawę obliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia.

Już dotychczasowe uwagi uwypuklają wadliwe założenie, że sprawa o ustalenie istnienia stosunku pracy nie jest sprawą o prawo majątkowe, a zatem nie ma do niej zastosowania art. 398² § 1 k.p.c. wyznaczający granice dopuszczalności skargi kasacyjnej ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia.

Ponadto skarżący pomija dorobek judykatury Sądu Najwyższego w kwestii związanej z ustaleniem wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o ustalenie istnienia stosunku pracy. W postanowieniu Sądu Najwyższego z 14 stycznia 2011 r., II PZ 48/10, Lex nr 784932 stwierdzono, że sprawy dotyczące bytu stosunku pracy (nawiązania, ustalenia, przekształcenia, rozwiązania stosunku pracy oraz przywrócenia do pracy) mają charakter majątkowy, choć nie zawsze dochodzone świadczenie ma charakter pieniężny. W orzecnictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wyrażano wprost, że sprawy o ustalenie istnienia stosunku pracy są sprawami o prawa majątkowe (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 20

lipca 2001 r., I PKN 100/01, OSNP 2003 nr 14, poz. 337; 17 października 2002 r., I PZ 93/02, Lex nr 75066; 16 grudnia 2002 r., I PK 179/02, Lex nr 1165505; 5 stycznia 2006 r., I PZ 24/05, Lex nr 668929, 13 stycznia 2006 r., I PZ 26/05, Lex nr 272587, 8 lipca 2014 r., I PZ 11/14, Lex nr 1511379). W konsekwencji w takiej sprawie powód powinien, stosownie do treści art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c., oznaczyć wartość przedmiotu sporu, a następnie wnosząc apelację lub skargę kasacyjną - wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 368 § 2 k.p.c. i art. 398⁴ § 3 k.p.c.).

Uchybienie w zakresie braku wartości przedmiotu zaskarżenia zostało prawidłowo zdiagnozowane przez Sąd drugiej instancji, który uruchamiając postępowanie incydentalne, zmierzał do umożliwienia stronie skorygowania tej usterki. Jak wynika z akt sprawy po złożeniu skargi powód był wzywany do oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia. Sam fakt, że udzielił odpowiedzi na powyższe wezwanie, nie oznacza prawidłowego zachowania się względem dyspozycji Sądu. Skoro w odpowiedzi na to wezwanie wartość przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego została oznaczona na kwotę 2.797,50 złotych, to Sąd Okręgowy miał podstawy przyjąć, że z mocy art. 398⁶ § 2 k.p.c. w związku z art. 398² § 1 k.p.c. skarga jako niedopuszczalna podlega odrzuceniu. Podana przez powoda wartość przedmiotu zaskarżenia nie przekraczała kwoty dziesięciu tysięcy złotych, a to oznacza, że skarga kasacyjna była niedopuszczalna. Sąd Okręgowy w żaden sposób nie naruszył zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa procesowego wskazanych w treści zażalenia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy z mocy art. 394¹ § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji.